

Genel Yayın: 3151

HALİL CİBRAN
MECZUP

ÖZGÜN ADI
LE FOU

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM EKİM 2014, İSTANBUL
14. BASIM NİSAN 2022, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-285-6

BASKI: SENA OFSET
Maltepe Mah. Litros Yolu Sok. No:2/4 İç Kapı No: 4Nb9
Zeytinburnu İstanbul Tel. (0212) 613 38 46 Sertifika No: 45030

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

ÇEVİREN: KENAN SARIALİOĞLU

1946'da Of/Trabzon'da doğdu. Şair, felsefeci ve çevirmen. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü "Materyalizm ve Ahlak" teziyle bitirdi. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Modern Türk Edebiyatında Şiir ve Felsefe İlişkisi" konulu doktora çalışması var. *Yalağuz* adlı toplu şiirlerinden sonra *Temmuz Sağanakları*'nı yayımladı. Hayyam'dan Cıbran'a, Baudelaire'den Cioran'a, Doğu'dan, Batı'dan birçok şair ve yazarın yapıtlarını Türkçeye kazandırdı. Halen Mardin Artuklu Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi.

Modern
Klasikler
Dizisi - 45

Halil
Cibran

Meczup

Çeviren: Kenan Sarıalioğlu

İçindekiler

Mezcup.....	1
Tanrı.....	3
Dostum.....	5
Korkuluk.....	7
Uyurgezerler.....	8
Bilge Köpek.....	9
İki Keşiş.....	10
Vermek ve Almak.....	12
Yedi Benlik.....	13
Savaş.....	15
Tilki.....	16
Bilge Kral.....	17
Emel.....	19
Yeni Haz.....	20
Öteki Dil.....	21
Nar.....	23
İki Kafes.....	25
Üç Karınca.....	26
Mezar Kazıcı.....	27
Tapınağın Basamaklarında.....	28
Kutsanmış Kent.....	29
İyi Tanrı ve Kötü Tanrı.....	31
Yenilgi.....	32
Gece ve Meczup.....	34
Yüzler.....	36
En Büyük Deniz.....	37
Çarmıhtaki Adam.....	39
Gökbilimci.....	41

Yakıcı Arzu.....	42
Bir Ot Filizinin Dedikleri.....	44
Göz.....	45
İki Bilge.....	46
Hüznüm Doğduğunda.....	47
Neş'em Doğduğunda.....	49
“Kusursuz Dünya”.....	50

Meczip

Nasıl meczup olduğumu bilmek ister misiniz?

Bakın nasıl oldu: Bir gün, nice tanrı doğmadan çok önce, derin bir uykudan uyandım ve gördüm ki bütün maskele-
rim –yedi yaşamım boyunca biçim verip taşıdığım yedi mas-
kem– çalınmıştı. Maskesiz bir halde, “Hırsızlar, hırsızlar,
lanet olası hırsızlar!” diye bağırarak kalabalıklarla dolup
taşan sokaklarda koşuşturup durdum.

Erkekler ve kadınlar alay ettiler; bazıları da benim bu ha-
limden ürküp evlerine kapandılar.

Pazaryerine vardığımda, toy bir delikanlı bir çatıya dikil-
miş “Meczup var!” diye bağırıyordu. Onu görebilmek için
başımı kaldırdım; güneş ilk kez çıplak yüzümü öptü, ruhum
güneşin aşkıyla tutuştu ve artık maskelerimi istemez oldum.
Sonra vecd halinde şöyle haykırdım: “Kutsa, maskelerimi
çalın hırsızları kutsa!”

İşte böyle meczup oldum ben.

Özgürlüğü ve huzuru buldum meczupluğumda; yalnızlı-
ğın özgürlüğünü ve anlaşılmamış olmanın huzurunu. Çün-
kü bizi anlayanlar içimizdeki bir şeye de egemen olurlar.

Ama yine de, huzurumdan dolayı boş bir gurur duygusuna kapılmayacağım: Hapishanede bir hırsız, başka bir hırsızın güvencesi altındadır.

Tanrı

Dudaklarımın ilk kez ürpererek mırıldandığı o eski günlerde, Kutsal Dağ'a tırmanıp Tanrı'ya şöyle dedim: “Ya Rab, ben Senin kulunum. Senin gizli istencin benim için Yasa'dır ve ben Sana itaat edeceğim.”

Ancak Tanrı cevap vermedi ve öfkeli bir kasırğa gibi esti gitti.

Ve bin yıl sonra Kutsal Dağ'a tırmandım yeniden ve Tanrı'ya şöyle dedim: “Ey Yaratıcı, beni Sen yarattın, Sen balçıktan şekil verdin bana, tüm varlığımı Sana borçluyum.”

Tanrı yine cevap vermedi, ancak binlerce hafif kanat gibi uçtu gitti.

Ve bin yıl daha sonra, yeniden Kutsal Dağ'a tırmandım ve Tanrı'ya şöyle dedim: “Baba, ben Senin oğlunum. Merhamet ve aşkla Sen bana hayat verdin, ben de aşk ve tapınma duygularıyla miras alacağım Senin krallığını.”

Tanrı yine cevap vermedi, ancak uzak tepeleri örten sis gibi uzaklaştı gitti.

Ve bin yıl sonra Kutsal Dağ'a bir kez daha tırmandım, dedim ki Tanrı'ya: “Tanrım, Sen benim amacım ve vara-

cağım, bütünleşeceğim varlıksın; ben Senin dününüm, Sen de benim yarınımsın. Ben Senin topraktaki kökünüm, Sen benim gökteki çiçeğimsin ve Biz, birlikte, güneşin önünde büyürüz.”

İşte o zaman, Tanrı bana doğru eğildi ve kulağıma şefkat dolu sözler fısıldadı ve bir ırmağı bağrına çeken deniz gibi, beni de bağrına aldı.

Ben vadilere ve ovalara doğru indiğimde, Tanrı da yanımdaydı.

Dostum

Dostum, ben görüdüğüm gibi değilim.

Görüntüm ise, üzerimde taşıdığım, beni senin merakından ve seni benim ihmalimden koruyan, özenle örülmüş bir giysiden başka bir şey değildir.

Dost, içimdeki “ben” sessizliğin evinde yaşar, orada da sonsuza dek ulaşılmaz, yanına yaklaşılmaz olarak kalacaktır.

Ne söylediğime inanmanı ne de yaptığıma güvenmeni isteyeceğim senden; çünkü sözlerim senin öz düşüncelerinin yankısından başka bir şey olmadığı gibi, eylemlerim de senin eylem arzusunun yankısından başka bir şey değildir.

Sen bana “Rüzgâr batıya doğru esiyor,” dediğinde, “Evet, batıya doğru esiyor,” derim; çünkü ruhumun rüzgârın hafifliğine değil, denizin derinliğine sahip olduğunu bilmeni istemem.

Sen benim derin düşüncelerimi anlayamazsın, ben de onları anlamayı istemem. Ben denizle baş başa olmak isterim.

Ve Dostum, senin gündüzün benim gecemdir, tepelerde oynaşan öğle ışıklarından ve vadilere uzanan erguvan gölgelerden söz ettiğimde bile; çünkü sen benim karanlığımın

şarkılarını duyamazsın, göremezsın yıldızlara çarpan kanatlarımı; ben de çok mutluyum beni göremediğin, duyamadığın için. Ben geceyle baş başa kalmak isterim.

Sen Cennetine doğru yükseldiğinde, ben Cehennemime doğru inerim; sen bana aşılmaz uçurumların içinde “Arka-
daşım, yoldaşım” diye seslensen bile, benim Cehennemimi görmeni istemezdim. Alev gözlerini yakar, duman burun deliklerine dolardı. Seni oraya kabul edemeyecek kadar seviyorum Cehennemimi. Ben Cehennem’de yapayalnız olmak isterim.

Hakikat’i, Güzellik’i ve Erdem’i seviyorsun; ben de, seni hoşnut etmek için, onları sevmek uygun düşer diyorum. Ama senin sevdiğin bu şeylere gülüyorum içimden. Ancak yine de benim güldüğümü görmeni istemem. Ben yalnız başıma gülmek isterim.

Dostum, sen iyisin, hem ihtiyatlı hem bilgesin; dahası, kusursuzsun. Ben de bilgece ve ihtiyatla konuşuyorum seninle. Ancak yine de, meczubum ben. Ama gizliyorum meczupluğumu. Ben yalnız başıma meczup olmak isterim.

Dostum, sen benim dostumsun, ama nasıl sağlayabilirim ki anlamamı? Benim yolum senin yolun olmasa da, birlikte yürürüz, el ele.

Korkuluk

Bir gün, bir korkuluğa şöyle dedim: “Tarlanda böyle tek başına durmaktan yorulmaz mısınız?”

Dedi ki bana: “Korkutmanın hazzı öyle derin, öyle süreklidir ki, asla yorulmam.”

Bir an düşündükten sonra, “Doğru,” dedim, “ben de yaşadım bu hazzı.”

Korkuluk cevap verdi: “Sadece, benim gibi, içi saman dolu olanlar bilirler bunu.”

Beni pohpohluyor mu, aşağılıyor mu, anlayamadan bıraktım korkuluğu gittim.

Geçen bir yıl içinde korkuluk filozof oldu.

Ve yeniden oradan geçtiğimde, korkuluğun şapkasının altında, iki kuzgunun yuva yaptığını gördüm.

Uyurgezerler

Doğduğum şehirde, bir kadın ve kızı yaşıyordu; ikisi de uyurgezerdi.

Bir gece, dünya sessizliğe gömülmüşken, anne ve kızı, uykuda olsalar da, yürürlerken sisler altındaki bir bahçede karşılaştılar.

Anne konuştu ve şöyle dedi: “İşte! İşte benim düşmanım! Gençliğimi mahveden, hayatını benim hayatımın yıkıntıları üzerine kuran sensin! Seni bir öldürebilsem!”

Kız da konuştu ve şöyle dedi: “Hey gidi iğrenç, bencil ve yaşlı kadın, özgür benliğimle ben arasına giren, hayatımı kendi solgun hayatının bir yankısı haline getirmek isteyen sen değil misin! Öldüğünü bir görebilsem!”

O anda bir horoz öttü, iki kadın da uyandılar. Anne, tatlı tatlı, “Sen misin, canım!” dedi kızına. Kızı da cevap verdi incelikle: “Evet, sevgili anneciğim!”

Bilge Köpek

Bir gün, bilge bir köpek kedi topluluğunun yanından geçti.

Yaklaştığında, kedilerin çok meşgul olduğunu, ona hiç dikkat etmediklerini gördü; duraladı o zaman.

Kocaman bir kedi, ciddi bir tavırla, topluluğunun ortasından başını kaldırdı, arkadaşlarına bir göz atıp şöyle dedi: “Kardeşler, dua edelim! Siz dua ettiğinizde, daha da dua ettiğinizde, hiç kuşunuz olmasın, gerçekten, gökten fareler yağacak.”

Köpek, bunu duyunca güldü içinden ve kendi kendine konuşarak uzaklaştı oradan: “Kör ve akılsız kediler, dualara, ibadetlere, dileklere karşılık olarak gökten fare değil, kemik yağacağını bilmiyorlar! Benden önce atalarımın da bildiği şeydi bu!”

İki Keşiş

İssız bir dağda, Tanrı'ya tapan ve birbirini seven iki keşiş yaşıyordu.

Bu iki keşişin pişmiş topraktan bir kâsesi vardı; sahip oldukları tek şey de bu kâseydi.

Bir gün, daha yaşlı olan keşişin kalbini kötü bir ruh ele geçirdi ve daha genç olan keşişin yanına gidip şöyle dedi: “Uzun zamandır birlikte yaşıyoruz, ayrılmak zamanıdır. Neyimiz varsa bölüşelim.”

Bunun üzerine, daha genç olan keşiş hüünlendi ve arkadaşına dedi ki: “Kardeş, beni bırakmak zorunda kalman kahreder beni. Ama mutlaka gitmen gerekiyorsa, öyle olsun.” Sonra toprak kâseyi getirdi ve “Bunu bölüşemeyiz, Kardeş, senin olsun,” dedi. O zaman, daha yaşlı olan keşiş şu karşılığı verdi: “Sadaka istemem, sadece bana ait olanı isterim. Kâse bölüşülmeli.”

Daha genç olan keşiş cevap verdi: “Kâse kırılırsa ne işimize yarayacak? Hediemi gerçekten kabul edemiyorsan kura çekelim.”